

ПОРЯДОК **реагування на випадки насильства, зокрема булінгу (цькування),** **та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)**

1. Загальні засади реагування

1.1. Реагування здійснюється відповідно до чинного законодавства та спрямоване на негайне припинення небезпечних дій, забезпечення безпеки дитини, надання допомоги, оцінку обставин і потреб учасників та запобігання повторенню насильства.

1.2. Булінг (цькування) розглядається як форма насильства, що має ознаку систематичності. Відповідно до оновленого Порядку реагування насильство вважається систематичним, якщо воно вчиняється два і більше разів протягом 12 місяців від дня реєстрації повідомлення про перший випадок або від дня вчинення першого випадку, незалежно від того, чи було перший випадок зареєстровано.

1.3. Комісія Ліцею не встановлює юридичний факт булінгу. Вона розглядає обставини, оцінює потреби дитини, визначає необхідні заходи підтримки та запобігання повторенню. Юридичний факт булінгу встановлюється судом у межах його компетенції.

2. Дії працівника Ліцею у разі виявлення ознак насильства

2.1. Працівник, який став свідком або отримав інформацію про можливе насильство, зобов'язаний:

- невідкладно вжити доступних заходів для припинення небезпечних дій та забезпечення безпеки дитини;
- у разі потреби надати домедичну допомогу та/або викликати екстрену (швидку) медичну допомогу;
- невідкладно повідомити директора або особу, яка виконує його обов'язки;
- не проводити самостійного «розслідування», не зводити дитину з можливим кривдником для з'ясування стосунків і не чинити тиску;
- зберігати конфіденційність та не поширювати інформацію серед сторонніх осіб.

3. Дії керівника Ліцею

3.1. Кожне повідомлення реєструється у строки, визначені додатком 2, та розглядається керівником протягом однієї доби з дня реєстрації.

3.2. У разі виявлення ознак насильства керівник невідкладно, у строк, що не перевищує трьох годин з часу виявлення таких ознак:

- вживає заходів для припинення насильства та унеможливлення його повторного вчинення;
- повідомляє батьків або інших законних представників дитини, крім випадку, коли вони є можливими кривдниками;
- письмово повідомляє уповноважений підрозділ органу Національної поліції України та службу у справах дітей за місцем розташування Ліцею;
- одночасно інформує територіальний орган Національної соціальної сервісної служби України та Державну службу України у справах дітей відповідно до чинного Порядку;
- за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги.

3.3. Не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня отримання повідомлення керівник скликає засідання комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми.

3.4. У разі виявлення ознак домашнього насильства керівник діє відповідно до законодавства у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

4. Робота комісії

4.1. Склад комісії визначається наказом директора з урахуванням вимог законодавства та обставин конкретного випадку. До роботи можуть залучатися відповідні фахівці та представники служб у межах їхніх повноважень.

4.2. Комісія діє на засадах законності, неупередженості, найкращих інтересів дитини, конфіденційності, недискримінації та своєчасності.

4.3. Комісія аналізує обставини події, оцінює ризики для дитини, визначає її потреби в соціальних, психологічних, педагогічних, медичних та інших послугах, формує рекомендації щодо підтримки постраждалої особи, свідків та особи, яка вчинила насильство, а також заходи для недопущення повторення.

4.4. Результати засідання оформлюються протоколом. Виконання прийнятих рішень і рекомендацій контролюється адміністрацією Ліцею.

5. Заходи підтримки та виховного впливу

5.1. Підтримка визначається індивідуально з урахуванням віку, потреб і безпеки дитини та може включати педагогічний супровід, психологічну підтримку, консультації, соціальні послуги, відновні практики та інші законні заходи.

5.2. Заходи виховного впливу застосовуються відповідно до Порядку застосування заходів виховного впливу, затвердженого наказом МОН України № 1646 у редакції наказу від 18.06.2026 № 961, та мають бути спрямовані на відновлення безпечних взаємин і запобігання повторенню насильства.

5.3. Не допускається покладення на постраждалу дитину обов'язку примирятися з кривдником, брати участь у спільній зустрічі або медіації всупереч її інтересам чи безпеці.

6. Відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування)

6.1. Особи, винні у вчиненні булінгу (цькування), насильства або жорстокого поводження, несуть відповідальність у порядку, встановленому законодавством України.

6.2. Адміністративна відповідальність за булінг (цькування) передбачена, зокрема, статтею 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення. У випадках, установлених законом, відповідальність за дії малолітніх або неповнолітніх осіб може покладатися на їхніх батьків або осіб, які їх замінюють.

6.3. Залежно від характеру діяння та його наслідків можуть наставати інші види юридичної відповідальності, передбачені законодавством, у тому числі дисциплінарна, цивільно-правова або кримінальна.

6.4. Невиконання або неналежне виконання керівником чи працівником обов'язків щодо своєчасного реагування та повідомлення уповноважених органів тягне відповідальність у випадках і порядку, визначених законом.

6.5. Застосування юридичної відповідальності не скасовує обов'язку Ліцею забезпечити підтримку всіх дітей, залучених до ситуації, та здійснювати заходи для запобігання повторенню насильства.

7. Моніторинг після випадку

7.1. Після розгляду випадку адміністрація забезпечує контроль виконання рекомендацій комісії та оцінює, чи припинилися ризики для дитини.

7.2. За потреби вносяться зміни до профілактичних заходів, організації чергування, комунікації з батьками, роботи з класним колективом та інших елементів освітнього середовища.

7.3. Інформація про конкретний випадок не оприлюднюється у спосіб, що дає змогу ідентифікувати дітей або інших учасників, крім випадків, передбачених законом.